

ACTIE STUIFMEEL VOOR BRAVO 3

De eerste rit van het 3^e peloton Bravo van het Transportbataljon naar Bugojno werd afgeblazen. Er was een sniper actief bij het warehouse van Zenica, de plaats waar de lading wordt geladen. Maar op donderdag 23 september kon er toch worden gereden naar Bugojno, dat door Kroatische en Servische troepen omsingeld is.

Vroeg in de ochtend staat het konvooi op het warehouse startklaar met de lading van onder meer spijsolie, wasmiddelen en meel. Omdat de transporteurs niet weten of de tocht naar Bugojno volgens schema zal verlopen, is er een flinke voorraad proviand meegenomen. 'Door de goede contacten met de keuken hebben we echt bijna alles', zegt sgt1 Ben Bolman met een sigaar tussen z'n kiezen. 'Vier dozen sap, melk, eieren, fruit, vijftien liter kip-kerriesaus en zelfs vispastei.'

'Ja, het blijft behelpen in een oorlogsgebied', zegt sergeant Michel Burgmeijer ironisch. 'Maar het is niet alleen ons proviand, we delen onderweg vaak uit.'

Dorpsstraat 17

'Als alles goed gaat krijgen we een vertegenwoordiger van een Amerikaanse hulporganisatie en een Brits escorte mee om ons te begeleiden naar Bugojno', zegt Elnt Wim van Leeuwen. 'Het escorte is bedoeld voor onze veiligheid en de gids om ons te leiden naar de plaats van afspraak. Het zal wel weer een plaats zijn zoals die van gisteren: een levering aan het eerste woonhuis van Dorpsstraat nummer 17.'

Eénmaal geladen volgt er een kleine tegenvaller. Een chauffeur is onwel geworden. Het konvooi keert daarom terug naar het kamp "Costa Brava" om hem te vervangen. De tweede teleurstelling komt bij Gornji Vakuf. Er staan geen escorte

en gids klaar. Het konvooi draait om en "regelt" bij het Brits bataljon enkele begeleidende pantservoertuigen. Eenmaal voorbij "sniper-city" Gornji Vakuf komen de voertuigen zonder veel moeilijkheden in Bugojno. Daar zijn drie tot vier maanden geen VN-transporten geweest en het Nederlands bezoek wordt als een bevrijding gezien. Voor het eerst worden de transporteurs dan ook niet om sigaretten gevraagd, maar worden deze hen aangeboden. En worden er geen tomaten gegooid, maar (keurig in zakjes) aangereikt door blijde kinderen. Een student vraagt - in vloeiend Engels - of we kranten aan boord hebben. 'Alleen Nederlandse.' Een teleurstelling valt over z'n gezicht. Zover ging zijn talenkennis ook weer niet.

Huisdak

Na een uurtje wachten, is er één ding duidelijk: de onduidelijkheid van de situatie. 'Van de UNHCR kreeg ik het bericht dat een hulporganisatie op de hoogte zou zijn van onze komst en dat alles was geregeld', verzucht Van Leeuwen. 'Nou vergeet het maar. Ik heb contact gehad met die organisatie hier. Niet meer overigens dan twee goedwillende Amerikaanse vrouwtjes met een antenne op hun huisdak.'

Zij blijken van de komst van het konvooi te weten, maar zijn niet door UNHCR ingelicht over welke dag. Ook de verdeling van de goederen is nog onduidelijk.

Besloten wordt daarom om de lading voorlopig in een warehouse, net buiten Bugojno, te houden. Pas later worden de humanitaire goederen dan verdeeld tussen de hulporganisaties Merhamet en Caritas die op hun beurt respectievelijk de Moslim- en de Kroatische enclaves bevoorraden.



Witte transporteurs

Om zoveel mogelijk uit zicht te blijven van de Servische troepen en eventuele plunderingen te voorkomen, wordt besloten zo snel mogelijk te lossen. Daarom wordt er niet gewacht op de beloofde werknemers van het warehouse, maar beginnen de transporteurs zelf met het uitladen van de goederen. De wapens worden weggeborgen, het hoveindeel uniform gaat uit en de radio's in de viertonner aan. Misschien zijn de transporteurs uit zicht van de Serviërs, maar met twee schetteraars die house en metal tegen elkaar in spelen, moet het konvooi wel binnen het gehoorbereik van de Serviërs liggen.

Hoe dan ook, binnen een mum van tijd zijn de goederen uitgeladen. Op een enkele klacht na over het nu al moeten verrichten van de fysieke test na, komt er geen onvertogen woord uit de monden van de mannen. Naarmate de tijd vordert worden de transporteurs witter van de zakken meel. De voorzichtigheid bij aanvang van het lossen wordt gauw vergeten en binnen de kortste keren zit iedereen onder het witte goedje. De soldaten Adrie de Wert, Bas van Haaren en Patrick Oude Nijhuis zelfs helemaal. Met het uit de zakken gemorste meel nemen ze elkaar onder handen. Als alles is uitgeladen en de sfeer binnen het peloton op zijn hoogtepunt is, komt de oorlogsrealiteit binnen. Ongeveer twintig (vermoedelijk) Kroatische krijgsgevangenen, begeleid door enkele bewapende BiH-strijders, sloffen het terrein op. Met open mond wordt er naar hen gekeken. Zijn dit misschien de beloofde werknemers van het warehouse?



Sgt Ilceeren bejaagd door de plaatselijke jeugd